

KYSELYLOMAKE: FSD2986 VAPAAEHTOISTOIMINNAN ESTEET 2014

QUESTIONNAIRE: FSD2986 CONSTRAINTS OF VOLUNTEERING 2014

Tämä kyselylomake on osa yllä mainittua Yhteiskuntatieteelliseen tietoaarkistoon arkistoitua tutkimusaineistoa.

Kyselylomaketta hyödyntävien tulee viitata siihen asianmukaisesti lähdeviitteellä.

Lisätiedot: <http://www.fsd.uta.fi/>

This questionnaire forms a part of the above mentioned dataset, archived at the Finnish Social Science Data Archive.

If the questionnaire is used or referred to in any way, the source must be acknowledged by means of an appropriate bibliographic citation.

More information: <http://www.fsd.uta.fi/>

Detta frågeformulär utgör en del av den ovannämnda datamängden, arkiverad på Finlands samhällsvetenskapliga dataarkiv.

Om frågeformuläret är utnyttjat eller refererat till måste källan anges i form av bibliografisk referens.

Mer information: <http://www.fsd.uta.fi/>

Hyvä yhteistyökumppani ja vapaaehtoistoiminnan aktiivi,

Kansalaisyhteiskuntapolitiikan neuvottelukunnan (KANE) visiona on, että Suomessa on inspiroiva ja vaikuttava kansalaisyhteiskunta. Vision toteutumista tukevia keskeisiä toimenpiteitä ovat muun muassa kansalaisyhteiskunnan yleisten toimintaedellytysten vahvistaminen ja kansalaisjärjestöjen aseman tukeminen. KANEn Kansalaisyhteiskunnan toimintaedellytysten vahvistaminen työryhmässä on kolme alatyöryhmää:

- 1) kansalaisyhteiskunnan taloudelliset toimintaedellytykset
- 2) uudet kansalaistoiminnan muodot sekä
- 3) vapaaehtoistoiminnan toimintaedellytykset.

Vapaaehtoistoiminnan toimintaedellytykset alatyöryhmään kuuluvat jäseninä Markus Söderlund (Allianssi), Milla Kalliomaa (MLL), Karoliina Tikka (PLAN), Saara Jäämies (Helsingin vapaaehtoistoiminnan koordinaattoreiden Valikko-ryhmä), Henrietta Grönlund (HelsinkiMissio) sekä fasilitoijina KANE:n sihteeri ja kansalaisareena. Ryhmä on päättänyt valmistelemaan kolmea asiaa tänä syksynä:

- 1) Vapaaehtoistyön adressi mm. puolueiden vaalityön käyttöön (Valmistellaan yhdessä Eduskunnan vapaaehtoistyön tukiryhmän kanssa)
- 2) Tehdään kysely, jossa kartoitetaan järjestöjen subjektiivisia kokemuksia vapaaehtoistoiminnan esteistä sekä kartoitetaan toimijoiden näkemyksiä siitä, miten vapaaehtoistyötä voidaan edistää
- 3) Järjestetään marraskuussa Vapaaehtoistoiminnan tulevaisuusseminaari (yhdessä Eduskunnan vapaaehtoistoiminnan tukiryhmän kanssa)

Estekysely on valmis, ja toivomme laajaa osanottoa koska vastauksilla on suoraan vaikutuksia tulevaan kehittämistyöhön ja vaikuttamistyöhön ja myös konkreettisesti Vapaaehtoistyön adressin ja Tulevaisuusseminaarin sisältöihin.

Kyselyyn vastaaminen vie aikaa 10 – 15 minuuttia ja toivomme vastauksia 10.9.2014 mennessä. Kyselyyn voit vastata tässä linkissä

<https://www.webropolsurveys.com/S/27AC9ABE69D174B4.par>

KansalaisAreena ry

KANEN VAPAAEHTOISTOIMINNAN KEHITTÄMISEN TYÖRYHMÄ

KYSELY VAPAAEHTOISTOIMINNAN ESTEISTÄ JA KEHITTÄMISESTÄ 2014

Yhteisön tiedot

1. Mikä seuraavista vastaa lähinnä yhteisöänne? *

- Valtakunnallinen keskusjärjestö
- Muu valtakunnallinen järjestö
- Alueellinen/paikallinen järjestö
- Julkinen yhteisö, mikä
- Rekisteröimätön yhteisö
- Kirkko
- Muu, mikä

2. Jos edustatte paikallista/alueellista yhteisöä, se sijaitsee:

- Etelä-Suomessa
- Länsi-Suomessa
- Itä-Suomessa
- Pohjois-Suomessa

3. Millä sektorilla yhteisönnne toimii (valitse vain yksi): *

- Liikunta ja urheilu
- Sosiaali- ja terveys
- Lapset ja nuoriso
- Seniorit ja ikäihmiset
- Asukas- ja kylätoiminta
- Kulttuuri ja taide
- Uskonnollinen toiminta
- Luonto- ja ympäristö
- Maanpuolustus- ja pelastuspalvelut
- Etninen, vähemmistöt
- Kansainvälinen ja kehitysyhteistyö
- Muu, mikä

4. Kuinka monta palkattua työntekijää yhteisössänne on

- 1-4
- 5-9
- 10-19
- 20-49
- yli 50

5. Kuinka monta vapaaehtoista yhteisössänne toimii vuosittain (vakituisesti/satunnaisesti) *

- 1–50
- 51–100
- 101–500
- 501–999
- 1000 – 5000
- 5001–10 000
- yli 10 000

6. Olet *

- Palkattu vapaaehtoistoiminnan koordinaattori
- Vapaaehtoinen vapaaehtoistoiminnan koordinaattori
- Yhteisön muu palkattu työntekijä
- Yhteisön luottamushenkilö
- Vapaaehtoinen
- Muu, mikä?

Vapaaehtoistoiminnan esteet

Vapaaehtoistoiminnan kehittämistä yhteisössänne ovat estäneet tai haitanneet seuraavat viranomaisiin ja lainsäädäntöön liittyvät tekijät (voit valita useita vaihtoehtoja):

7. Verotukseen liittyvät esteet

- Vapaaehtoisten työvaatteiden ja -työvälineiden veronalaisuuteen liittyvät ongelmat
- Epäselvyydet vapaaehtoisten kulukorvausten verovapaudessa (matkat, puhelu jne.)
- Epäselvyydet verovapaiden aterioiden tarjoamisessa
- Koulutuksen verovapauteen liittyvät ongelmat - milloin koulutus on osa vapaaehtoistoimintaa ja milloin se on henkilöverotuksen piirissä oleva "luontaisetu"
- Epäselvyydet sallituissa ja verovapaissa kiittämisen ja kannustamisen tavoissa
- Verottajan tulkinta aikapankkien veronalaisuudesta
- Verottajan tulkinnat vapaaehtoistyön vaikutuksesta vapaaehtoisen verotukseen (esimerkiksi jos vapaaehtoisten vapaaehtoistyöstä kerätään palvelumaksuja yhteisölle tai yhteisö tarjoaa vapaaehtoistyönä tuotettua ammatillista apua kuten lainsäädännöllistä tai lääketieteellistä apua, sitä tarvitseville)
- Muut verotukseen liittyvät ongelmat, mitkä?

8. Millaisia verotukseen liittyvät esteet ja ongelmat konkreettisesti ovat olleet?

9. Lainsäädäntöön liittyvät esteet

- Hygieniasäädökset, esim. hygieniapassin vaatimus
- Varainhankintaan liittyvä lainsäädäntö, esim. arpajaislaki, hankintalaki, rahankeräyslaki
- Puuttuvasta lainsäädännöstä johtuvat mielivaltaiset viranomaistulkinnat (esimerkkinä aikapankkien verotus; työttömien vapaaehtoistoimintaan liittyvät ongelmat esimerkiksi henkilöverolain tulkinnassa tai suhteessa harmaan talouden ehkäisyyn jne.)
- Muut lainsäädäntöön liittyvät ongelmat, mitkä?

10. Millaisia vapaaehtoisen oikeudet turvaavan lainsäädännön puuttumisesta aiheutuneet ongelmat ovat käytännössä olleet?

11. Hallinnolliset ja käytännölliset esteet

- Vaikeudet vapaaehtoistoiminnan koordinoimisessa
- Yhteisön yleiset taloudelliset toimintaedellytykset, esim. toiminta-avustuksien saanti
- Yhteistyökäytännöt ja rajapinnat vapaaehtoistoiminnan ja ammattityön välillä
esim. hoitoalalla ja rikossovittelussa
- Vapaaehtoisen/palkatun työntekijän toimenkuviin liittyvät epäselvyydet: sanktiot
esim. työttömän päivärahaan liittyen ym. ongelmat, jos palkatun henkilöstön ja vapaaehtoisten toimenkuvat ovat samanlaisia
- Epäselvyydet vapaaehtoistoiminnan organisointiin liittyen, esim. työsuojelussa ja työturvallisuudessa sekä rikosrekisteriin liittyen
- Epäselvyydet siitä, millaista vapaaehtoistyötä työtön saa tehdä ottaen huomioon esim. sosiaali- ja työttömyystuet
- Rakenteellisten toimintaedellytysten puutteet (vapaaehtoisen asemaan ja oikeuksiin liittyvät puutteet hallinnollisesti; puutteet valtakunnallisessa ja alueellisessa vapaaehtoistyön koordinaatiossa ym)
- Riskien hallinta ja vakuutukset (esim. vapaaehtoistyössä sattuneiden tapaturmien käsittely epäselvyydet)
- Fyysiset esteet esim. kunnallisten tilojen käyttömahdollisuudet ja käyttömukavuus
- Muu, mikä?

12. Kerro tarkemmin millaisia kohtaamanne hallinnolliset ja käytännölliset ongelmat teidän yhteisössänne ovat olleet?

Vapaaehtoistoiminnan kehittäminen

Miten vapaaehtoistointaa tulisi kehittää?

13. Vapaaehtoistoiminnan asemaan yhteiskunnassa, lainsäädäntöön ja koordinaatioon liittyvät kehittämistarpeet (1 = tärkeä, 7 = ei tärkeä)

	1	2	3	4	5	6	7
Vapaaehtoisen asema ja oikeudet on kirjattava auki	jn	jn	jn	jn	jn	jn	jn
On määriteltävä selkeästi, miten vapaaehtoistyö eroaa ansiotyöstä	jn	jn	jn	jn	jn	jn	jn
Kirjataan tuloverolakiin, että kaikki toiminnasta vapaaehtoiselle aiheutuneet kulut saa korvata verovapaasti	jn	jn	jn	jn	jn	jn	jn
Tarkennetaan, minkälaista vapaaehtoistyötä työtön työnhakija voi tehdä	jn	jn	jn	jn	jn	jn	jn
Otetaan kantaa siihen, miten työsuojelu ja työturvallisuus koskevat vapaaehtoista	jn	jn	jn	jn	jn	jn	jn
Kevennetään vapaaehtoistyön järjestäjien hallinnosta taakkaa ja turvataan siten myös omaehtoisen ja pienimuotoisen toiminnan edellytykset	jn	jn	jn	jn	jn	jn	jn
Turvataan vapaaehtoistoiminnan omalla lainsäädännöllä vapaaehtoistyöntekijän asema ja toimintaedellytykset	jn	jn	jn	jn	jn	jn	jn
Huolehditaan lainsäädäntötasolla siitä, että vapaaehtoinen ei ole se, johon ongelmatilanteiden riskit ja rangaistukset kohdistuvat	jn	jn	jn	jn	jn	jn	jn
Kehitetään vapaaehtoistointaa kouluissa ja kasvatuksessa	jn	jn	jn	jn	jn	jn	jn
Kehitetään työyhteisöjen vapaaehtoistointaa ja luodaan sille kannusteita	jn	jn	jn	jn	jn	jn	jn
Luodaan rahoitusmalleja, jotka kannustavat yhteisöjä vapaaehtoistoiminnan kehittämiseen	jn	jn	jn	jn	jn	jn	jn
Määritellään vapaaehtoistoiminnan kehittämisen vastuutaho	jn	jn	jn	jn	jn	jn	jn
Perustetaan valtakunnallinen vapaaehtoistoiminnan tukikeskus, joka kokoaa ja tiedottaa vapaaehtoistointaa koskevista ohjeista ja tiedoista, koordinoi vapaaehtoistointaan liittyvää kehittämistä, koulutusta ja työnohjausta sektorirajat ylittäen; seuraa kansainvälistä keskustelua ja kehittämistä ja vaikuttaa myös kansainvälisesti	jn	jn	jn	jn	jn	jn	jn
Kehitetään paikallisista vapaaehtoistoiminnan keskuksista ja kumppanuustaloista korkeatasoisia vapaaehtoistoiminnan osaamiskeskus	jn	jn	jn	jn	jn	jn	jn
Vapaaehtoistoinnassa opitun tunnistamista on kehitettävä	jn	jn	jn	jn	jn	jn	jn
Muuta, mitä? <input type="text"/>	jn	jn	jn	jn	jn	jn	jn

14. Kerro tarkemmin miten vapaaehtoistointaa tulisi mielestäsi yllä mainituilla alueilla kehittää?

--

15. Kerro mielipiteesi seuraavien vapaaehtoistoiminnan kehittämisskohteiden tärkeysjärjestyksestä (1 = tärkein, 12 = vähiten tärkein)

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Paikallisesti palvelevat vapaaehtoistoiminnan keskuksset	jn	jn	jn	jn	jn	jn	jn	jn	jn	jn	jn	jn
Valtakunnallisesti palveleva osaamis- ja informaatiokeskus	jn	jn	jn	jn	jn	jn	jn	jn	jn	jn	jn	jn
Vapaaehtois- ja vertaistoimintaa edistävät yhteishankkeet ja rahoitusmallien kehittäminen (RAY, Veikkaus ja julkishallinto esimerkiksi)	jn	jn	jn	jn	jn	jn	jn	jn	jn	jn	jn	jn
Kansainvälisen yhteistyön kehittäminen (esim. osaamiskeskusten tehtävänä)	jn	jn	jn	jn	jn	jn	jn	jn	jn	jn	jn	jn
Vapaaehtois- ja vertaistoimintaa tukeva kansallinen lainsäädäntö	jn	jn	jn	jn	jn	jn	jn	jn	jn	jn	jn	jn
Kaikkia palveleva tieto- ja välityssivusto internetissä	jn	jn	jn	jn	jn	jn	jn	jn	jn	jn	jn	jn
Vapaaehtoistoiminnan kehittäminen kouluissa	jn	jn	jn	jn	jn	jn	jn	jn	jn	jn	jn	jn
Koulutusohjelmat vapaaehtoistoiminnan organisointiin ja johtamiseen	jn	jn	jn	jn	jn	jn	jn	jn	jn	jn	jn	jn
Vapaaehtoistoiminnan vastuukysymysten määrittäminen	jn	jn	jn	jn	jn	jn	jn	jn	jn	jn	jn	jn
Vapaaehtoistoiminnan huomiointi hallitusohjelmassa	jn	jn	jn	jn	jn	jn	jn	jn	jn	jn	jn	jn
Tarvitaan opitun tunnistamisen välineiden kehittämistä (esim.vapaaehtoiskortti Volunteer portfolio)	jn	jn	jn	jn	jn	jn	jn	jn	jn	jn	jn	jn
Jokin muu, mikä?												

Yhteystietosi (ei pakollinen)

16. Yhteystietosi

Nimi	<input type="text"/>
Sähköposti	<input type="text"/>
Yhteisö	<input type="text"/>